

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
RESPUBLIKA O'RTA TIBBIYOT VA FARMATSEVTIKA XODIMLARI
MALAKASINI OSHIRISH VA ULARNI IXTISOSLASHTIRISH
ANDIJON FILIALI**

«TASDIQLAYMAN»

Respublika o'rtta tibbiyot va
farmatsevtika xodimlari malakasini
oshirish va ularni ixtisoslashtirish
markazi Andijon filiali direktori

G.A.Turaxodjayeva

yanvar, 2025 y.

Bilimlar sohasi: Sog'liqni saqlash

**“Dermatovenerologiya va kosmetologiyada hamshiralik ishi”
mutaxassisligi bo'yicha malaka oshirish
ISHCHI O'QUV DASTURI
(o'qish hajmi – 144 kredit)**

Andijon – 2025 yil

Tuzuvchi:

N. Qo'chqarova

Respublika o'rta tibbiyot va farmatsevtika xodimlar malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon filiali o'qituvchisi

D.Gapparova

Respublika o'rta tibbiyot va farmatsevtika xodimlar malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon filiali director o'rinbosari.

Taqrizchilar:

A.A.Qo'chqarov

ADTI Dermatovenerologiya kafedrası, PhD dotsent

Sh.Z.Islamova

RID va KIATMAF vrach dermatovenerolog

O'quv dasturi Respublika o'rta tibbiyot va farmatsevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon filialining Pedagogik kengashida ko'rib chiqildi va tasdiqlashga tavsiya etildi

« 8 » yanvar 2025.y. bayonnoma № 1

Pedagogik kengash raisi

G.A.Turaxodjayeva

Kirish.

O‘zbekiston Respublikasida o‘rta tibbiyot xodimlarini tayyorlash, malakasini oshirish, tibbiyot muassasalarida o‘rta tibbiyot xodimlari ishini xalqaro andozalarga mos tarzda tashkil etish borasida zamonaviy tizim yaratilgan.

Mazkur ishchi o‘quv dasturi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 6 maydagi “Tibbiyot va farmatsevtika ta’limi va ilm-fani tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ- 4310-sonli qaror, O‘zbekiston Respublikasining 2020 yil 23 sentyabr O‘RQ-637-son “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni, 2020 yil 7 apreldagi “Tibbiy-sanitariya sohasida kadrlarni tayyorlash va uzluksiz kasbiy rivojlantirishning mutlaqo yangi tizimini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ 4666-sonli qaror, O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligining 2020 yil 15 iyundagi 160-sonli “Tibbiy-sanitariya va farmatsevtika kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini tashkil etish bo‘yicha me‘yoriy hujjatlarni yanada takomillashtirish to‘g‘risidagi”buyrug‘i, O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligining 2024 yil 28 oktabr 333-sonli “O‘rta tibbiyot va farmatsevtika xodimlarining malakasini oshirish va qayta tayyorlashga qo‘yiladigan Davlat talablari” ijrosini ta’minlash maqsadida ishlab chiqilgan.

Sog‘liqni saqlash tizimini isloh qilish davlat dasturlari doirasida aholiga dermatovenerologik va kosmetologik yordam ko‘rsatishni yaxshilashga alohida e‘tibor qaratilmoqda. Ishchi o‘quv dastur modul tizimi asosida ishlab chiqilgan bo‘lib, o‘quv fanning mazmuni, uni o‘zlashtirish shakli va usullari mujassamlashtirilgan. Dastur mazmunida nazariy bilimlarni amaliy ko‘nikmalar orqali mustahkamlash va chuqur bilimlarni egallash alohida e‘tiborga olingan.

Ishchi o‘quv dasturi “Dermatovenerologiya va kosmetologiyada hamshiralik ishi” yo‘nalishining namunaviy o‘quv rejasi asosida tayyorlangan bo‘lib, o‘rta tibbiyot xodimlari (dermatovenerologik va kosmetologik bo‘limlari hamshiralari, feldsherlar)ni 144 kredit malaka oshirishlari uchun mo‘ljallangan.

Ishchi o‘quv dasturda fanlar modullarga ajratilgan bo‘lib, kasbiy rivojlanish moduli fanlar hamda, mutaxassislik fanlar bo‘yicha ta’lim olayotganlarning har tomonlama kasbiy, ma’naviy va siyosiy dunyoqarashlarini kengaytirishga qaratilgan yangiliklar, shuningdek, sog‘liqni saqlash tizimidagi islohatlar, tibbiyot sohasining ilm – fani va amaliyotining rivojlanishi tendensiyalari va yutuqlari, yangi texnika va texnologiyalari to‘g‘risida ma’lumotlar kiritilib, tibbiy talimda uzluksizligi va uzviylikini, fanlar va bo‘limlarni ketma-ketligini ta’minlangan holda tinglovchilarni mustaqil ishlashga va fikrlashga qaratilgan o‘quv materiallarini qamrab olgan.

1.1 Maqsadi:

O‘qish natijasida “Dermatovenerologiya va kosmetologiyada hamshiralik ishi” bo‘yicha o‘rta tibbiyot xodimlarining mavjud kompetensiyalarni takomillashtirish va kasbiy faoliyat uchun zarur yangi bilim va ko‘nikmalarni shakllantirish va kasbiy darajasini oshirish. O‘rta tibbiyot xodimlarni har tomonlama yetuk, mutaxassisliklari bo‘yicha yetarli bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishlariga erishish, dermatovenerologik va kosmetologik bemorlarni diagnostikasida, davolashda kompyuter texnologiyalaridan foydalanish. Internet tarmog‘ida ishlash, axborot qidirish va ulardan foydalanish, tibbiyot axborot tizimlari hususiyatlari asoslarini bilish. Shu bilan bir qatorda ularga hamshiralik ishi mohiyati, uning sog‘liqni saqlash tizimidagi o‘ziga hosligi, normativ-huquqiy hujjatlar bilan ishlash, aholiga sifatli hamshiralik yordamini ko‘rsatish, bemorlar hayotiga havf soluvchi xolatlarda shoshilinch yordam ko‘rsatish, profilaktik tadbirlar majmuasini amalga oshirish bo‘yicha nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalarni chuqurlashtirish va yangilash.

1.2 Vazifalari:

- Umumiy malaka oshirish o‘quv jarayonini modulli tibbiy ta’lim tamoyili bo‘yicha, zamonaviy, isbotlangan tibbiyotga asoslangan halqaro ilmiy-amaliy ma’lumotlarni davlat talablariga mos holda tuzilgan o‘quv dasturi bo‘yicha tizimli tashkillashtirish
- davolash profilaktika muassasalarida ko‘rsatiladigan profilaktik, tashhishlash va davolash uchun kerakli amaliy ko‘nikmalarni mustaqil qo‘llashga tayyorgarlikni shakllantirish;
- amaliyotda sog‘liqni saqlash tizimidagi islohotlar va direktiv hujjatlarni ish faoliyatida qo‘llay bilishni o‘rgatish;
- zamonaviy klinik protokollar va standartlar bilan tanishtirib, ular bilim, malakaga asosida ishlash ko‘nikmalarini yangilash va mukammallashtirish;
- etika va deontologiyaning zamonaviy jihatlari bilan tanishtirish;
- aholi o‘rtasida to‘g‘ri, ratsional ovqatlanish, zararli odatlarga qarshi kurashish, sog‘lom turmush tarzini qo‘llab-quvvatlash, aholini sog‘lomlashtirish tadbirlarini yangilash;
- aholi o‘rtasida tibbiy madaniyatni oshirish, aholi orasida teri va tanosil kasalliklarini tarqalishini oldini olish, dispanser kuzatuvini olib borishni takomillashtirish;
- aholi o‘rtasida ekologiyani muhofaza qilishni, ekologik toza mahsulotlarni tanlashni o‘rgatish;
- hamshiralik jarayoni orqali tibbiyot hamshirasi amaliyot standartlarini, hamshiraning kasallik tarixi va hamshiralik tashxisi, shuningdek hamshiralik parvarishini amalga oshirish ko‘nikmasini rivojlantirish;
- aholi orasida teri va tanosil kasalliklari bilan og‘rigan bemorlarda hamshiralik parvarish ko‘nikmalarini mustahkamlash;
- yuz terisi parvarish, kosmetologik muolajalar ko‘nikmalarini, kasalliklar asoratlarini rivojlanishi oldini olish choralarini o‘rgatish, mustahkamlash;

- bemorlar hayotiga havf soluvchi holatlarda va kasallik asoratlari shoshilinch tez tibbiy yordam ko'rsatish bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarini mukammallashtirish;
- favqulotda vaziyatlar, kechiktirib bo'lmaydigan holatlarini tahlil qila olish va kechiktirib bo'lmaydigan yordamni ko'rsatish qobiliyatini yangilash.

1.3. Ta'lim oluvchilar toifasi (kontingenti):

O'quv dasturi davolash profilaktika muassasalari teri va tanosil kasalliklari, kosmetologiya bo'limlarida faoliyat olib borayotgan hamshiralarning malakaviy tavsifnomasi va lavozim yo'riqnomalariga muvofiq, mutaxassisligini *tasdiqlovchi hujjati* bo'lgan tibbiyot hamshiralari uchun mo'ljallangan.

1.4. O'quv dasturni o'zlashtira olish uchun zarur bo'lgan tinglovchi kompetensiyasi:

- tibbiy etika va deontologiyani amalda qo'llay oladigan, shaxslararo muloqot ko'nikmalari asoslarini tushungan yetuk mutaxassis bo'lishi;
- hamshiraning huquqiy meyorlari, bemor huquqlari, roziligi, rad etishi, bolalarning yoshiga nisbatan xususiyatlarini bilishi, asosiy hayotiy ko'rsatkichlarni o'rganish;
- aholi salomatligini saqlash va ijtimoiy shart-sharoitlarni hisobga olgan holda teri va tanosil kasalliklarida yordam berishni amalga oshirish;
- tibbiyot psixologiyasi va shaxslararo muloqot ko'nikmalariga ega bo'lishi va uni amalga oshirish;
- teri va tanosil kasalliklari va kosmetologiyada hamshiralik ishi asoslarini bilishi;
- aholining turli kontingentlari orasida teri va tanosil kasalligini oldini olish maqsadida tibbiy tekshiruv –ko'riklarning ahamiyatini bilishi;
- tanosil kasalliklarda maxfiylik yoki xususiylikni ta'minlash;
- aholining sog'lig'ini mustahkamlash, ijtimoiy va maishiy sharoitlarga moslashishini (adaptatsiyasini) yaxshilash uchun ekologiyaning organizmga ta'sirini baholash usullarini mukammal bilishi;
- mutaxassisligi bo'yicha chuqur va yangilangan to'liq nazariy va amaliy bilimlarga ega bo'lgan, uzluksiz o'z malakasini oshirishga tayyor bo'lgan, o'zgaruvchan sharoitlarga tez moslasha oladigan bo'lishi kerakligi.
- dermatovenerologiya va kosmetologiyada bemorlar xolatini baholash, asosiy simptom va sindromlarni ajratish, og'ir va terminal xolatlarda, jarohatlarda, zaxarlanishlarda o'pka-yurak reanimatsiyasini o'tkazish, shifokorgacha bo'lgan tez tibbiy yordam ko'rsatish.

1.5. Dasturning dolzarbligi:

Ishchi o'quv dasturining dolzarbligi amaliy tibbiy yordamning real ehtiyojlaridan kelib chiqib, amaldagi standart va bayonnomalar, dalillarga asoslangan tibbiyot tamoyillarida kasalliklar dignostikasi, zamonaviy davolash va profilaktika choralarini qo'llash, davlat dasturining asosiy yo'nalishlari, shuningdek tibbiyot huquqi bo'yicha amaldagi qonunchiligi, hamda zamonaviy ilm-fan yutiqlariga muvofiqligi, dermatovenerologiya va kosmetologiyada davolash-profilaktik tibbiyot muassasalarining o'rta tibbiy xodimlarining

mehnatini oqilona tashkil qilish, tibbiyot fani va amaliyotidagi mavjud vaziyat o'zgarishini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan.

1.6. Dastur hajmi: 144 kredit (kuniga 6 kredit, haftada 36 kredit).

1.7. O'qish shakli:

- kunduzgi - o'qish ishdan ajralgan holda
- on/offline, masofaviy / a'nanaviy o'qish ishdan ajralgan/ ajralmagan holda

1.8. Mashg'ulotlarni o'tish tartibi:

Mashg'ulotlar "Tibbiy-sanitariya va farmasevtika kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini tashkil etish to'g'risidagi" O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining 2020 yil 15 iyundagi 160-sonli buyrug'i va markazning ichki tartib-qoidalari asosida rejalashtiriladi va amalga oshiriladi.

Mashg'ulotlar 9⁰⁰ da boshlanib, 13⁴⁰ da tamom bo'ladi. Tushlik - 30 daqiqa.

1.9. Malaka oshirishdan so'ng: o'quv kursni to'liq o'zlashtirgan va yakuniy attestatsiyani topshirgan tinglovchilarga "Dermatovenerologiya va kosmetologiyada hamshiralik ishi" bo'yicha umumiy malaka oshirganligi haqida Davlat talablari namunasidagi sertifikat taqdim etiladi

II. REJALASHTIRILAYOTGAN TA'LIM NATIJALARI

2.1. Rejalashtirilayotgan ta'lim natijalaridan so'ng takomillashtirilishi (yangilanishi) lozim bo'lgan kasbiy kompetensiyalar:

- o'rta tibbiyot xodimining fikrlash, tahlil va sintez qilish, jamoa bilan ishlash va uni boshqarish, intizomlilik, boshlagan ishini mantiqiy yakuniga yetkazishga tayyorligini rivojlantiradi;
- o'z-o'zini baholash, tanqidiy tahlil qilish va to'g'ri qarorlarni qabul qilish, aholi sog'lig'ini saqlash va mustahkamlash doirasida, aholi orasida tibbiy madaniyat, sog'lom turmush tarzi, kasallik rivojlanishining oldini olish borasida profilaktik sanitariya targ'ibot tadbirlarni olib borish, sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirishda innovatsion texnologiyalarni keng tadbiq etadi;
- aholi o'rtasida to'g'ri, ratsional ovqatlanish, zararli odatlarga qarshi kurashish, sog'lom turmush tarzini qo'llab-quvvatlash, sog'lomlashtirish tadbirlarini o'tkazish qobiliyati yangilanadi;
- tibbiy madaniyatni oshirish, ko'p tarqalgan kasalliklarni oldini olish, dispanser kuzatuvini olib borishni tashkillashtirishni ko'nikmalari takomillashadi;
- hamshiralik jarayoni orqali tibbiyot hamshirasi amaliyot standartlarini, hamshiraning kasallik tarixi va hamshiralik tashxisi, shuningdek hamshiralik parvarishini amalga oshirish ko'nikmasi rivojlanadi;
- davolash muassasalarida axborot kommunikatsion texnologiyalardan foydalanish va ko'rsatkichlarini tahlil etish qobiliyati yangilanadi;
- zamonaviy tibbiy jihozlarni ishlatish, texnik ishlov berish va tashkil etish ko'nikmalari, zamonaviy tekshiruv usullarida hamshirlik ishi ko'nikmalarini o'zlashtiradi va takomillashadi;
- teri va tanosil kasalliklarini davolashda qo'llaniladigan zamonaviy dori vositalari va davolash usullari bilan tanishadi;

- yuz terisi parvarishi, kosmetologik muolajalar bajarish ko‘nikmalari mustahkamlanadi;
- favqulotda vaziyatlar, kechiktirib bo‘lmaydigan holatlarini tahlil qila olish va kechiktirib bo‘lmaydigan yordamni ko‘rsatish qobiliyatini yangilaydi;
- hamshiralik ishini amalga oshirish va tashkil etishning ilg‘or shakllari va usullarini ishlab chiqish, ommalashtirish, tajriba almashish hamda boshqa kasbiy faoliyat turlariga moslashtirish qobiliyatiga ega bo‘ladi.

3. DASTUR MAZMUNI

3.1. “Dermatovenerologiya va kosmetologiyada hamshiralik parvarishi” kursi ishchi o‘quv rejasi

№	Modul va mavzular nomi	Kredit	Auditoriya mashg‘ulotlari		Seminar	Attestasiya
			Nazariy	Amaliy		
1.0	Kasbiy rivojlantirish moduli	32	16	16		
1.1	Modul: O‘zbekiston Respublikasining tibbiyot sohasidagi davlat siyosati.	4	4	-		
1.1.1	O‘zbekiston Respublikasining tibbiyot sohasidagi davlat siyosati. Sog‘liqni saqlash tizimini yanada rivojlantirishning asosiy ustuvor yo‘nalishlari.		2			
1.1.2	Sog‘liqni saqlash tizimini tashkil etishning yangi modeli va davlat tibbiy sug‘urtasi mexanizmlarini joriy etishning huquqiy asoslari.		2			
1.2	Modul: Tibbiyotda raqamli texnologiyalar	6	2	4		
1.2.1	Zamonaviy axborot texnologiyalari va ularning hamshiralik amaliyotidagi o‘rni		2			
1.2.2	Raqamli hamshiralik amaliyoti - elektron tibbiy yozuvlar, bemor ma’lumotlarini kiritish va tahlil qilish			2		
1.2.3	Ma'lumotlar xavfsizligi, sun'iy intellekt va yangi tibbiyot platformalari			2		
1.3	Modul: Infekcion nazorat. Yangi sanitariya -epidemiologiya tartib va me'yorlari.	6	4	2		
1.3.1	Sanitariya epidemiologiya sohasida qo‘llaniladigan me‘yoriy hujjatlar va infeksiion nazorat.		2			
1.3.2	Karantin va o‘ta xavfli yuqumli kasalliklar profilaktikasi. OIV/OITS xaqida tushuncha.		2			
1.3.3	Shifoxona ichi infeksiyalari profilaktikasi.			2		

1.4	Modul: Sterilizatsiyada zamonaviy usullar va texnika xavfsizligi	6	2	4		
1.4.1	Aseptika va antiseptika haqida tushuncha. Sterilizatsiya jarayoni. Tibbiy asboblarni sterilizatsiyadan oldingi tozalash qoidalari va usullari.		2			
1.4.2	Sterilizatsiya turlari, zamonaviy usullari. Gazli, plazmali va ozonli sterilizatsiya usullari.			2		
1.4.3	Sterilizatsiya xonasida texnika xavfsizligi koidalari.			2		
1.5	Modul: Sog'lom turmush tarzini shakllantirish mezonlari. Jismoniy faollik	10	4	6		
1.5.1	Salomatlik tushunchasi. Salomatlik darajasi ko'rsatkichlari		2			
1.5.2	Salomatlik indeksini baholash.			2		
1.5.3	Sog'lom turmush tarzi yo'nalishlari. To'g'ri ovqatlanish mezonlari.		2			
1.5.4	Jismoniy faollik. Asosiy sog'lomlashtiruvchi mashg'ulotlar.			2		
1.5.5	Jismoniy mashqlarni turli yoshdagi sog'lom odamlarda hamda bemorlarda qo'llash metodikasi.			2		
2.0	Mutaxassislik fanlar moduli	104	44	60		
2.1	Modul. Dermatovenerologiya va kosmetologiya sohasidagi zamonaviy aspektlar.	6	4	2		
2.1.1	Dermatovenerologiya va kosmetologiya fanining rivojlanishi. O'zbekiston Respublikasi SSV tomonidan chiqarilgan mutaxassislikka oid amaldagi buyruqlar, qarorlarning mohiyati.		2			
2.1.2	Aholi o'rtasida teri - tanosil kasalliklarining tarqalishi muammolarini o'rgatish, aniqlash va ularni keng tarqalishini oldini olish va kamaytirishga qaratilgan profilaktik tadbirlarning ahamiyati.		2			
2.1.3	Teri-tanosil kasalliklarida bemor muammolarini aniqlash, hamshira parvarishini amalga oshirish.			2		

2.2	Modul:Teri-tanosil kasalliklari bilan og‘rigan bemorlarni zamonaviy tekshirish usullari.	6	4	2		
2.2.1	Teri va teri-tanosil kasalliklari diagnostikasida qo‘llaniladigan zamonaviy klinik tekshiruv usullari.		2			
2.2.2	Limfa tugunlarida bo‘ladigan o‘zgarishlar va ularni ko‘zdan kechirish.		2			
2.2.3	Teri kasalliklarida zamonaviy laborator (bakteriologik, serologik va biokimyoviy) va instrumental tekshirish usullari va ularga bemorlarni tayyorlash.			2		
2.3	Modul. Noma‘lum etiologiyali teri kasalliklarini erta aniqlash.	18	8	10		
2.3.1	Noma‘lum etiologiyali teri kasalligi to‘g‘risida umumiy tushuncha, etiologiyasi, kasallik turlari.		2			
2.3.2	Noma‘lum etiologiyali teri kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni klinik tekshirish			2		
2.3.3	Ekzema kasalligi etiologiyasi, klinikasi, toshma xususiyatini baholash, kechishi.		2			
2.3.4	Ekzema kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni fizikal tekshirish, laboratoriya tekshiruvi, maxsus tekshirish usullari.			2		
2.3.5	Ekzema kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni parvarish qilish.			2		
2.3.6	Psoriaz kasalligi etiologiyasi, klinikasi, toshma xususiyatini baholash, kechishi.		2			
2.3.7	Psoriaz kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni fizikal, laboratoriya, maxsus tekshirish usullari			2		
2.3.8	Psoriaz kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni umumiy va mahalliy davolash.		2			
2.3.9	Psoriaz kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni parvarish qilish.			2		
2.4	Modul:Terining yiringli kasalliklari va mikozlar bilan og‘rigan bemorlarda hamshiralik parvarishi.	20	8	12		
2.4.1	Terini yiringli kasalliklari to‘g‘risida umumiy tushuncha. Kasallikning kelib chikish sabablari, bemorlarni klinik tekshirish.		2			

2.4.2	Terini yiringli kasaliklarida bemorlarni umumiy va mahalliy davolash usullari, bemorlar terisini parvarishlash.			2		
2.4.3	Piodermit kasalligi etiologiyasi, klinikasi, toshma hususiyatini baholash, kechishi.		2			
2.4.4	Piodermit kasalligida davolash va hamshira parvarishi.			2		
2.4.5	Piodermit kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni fizikal tekshirishni, laboratoriya tekshiruvini, maxsus tekshirish usullari			2		
2.4.6	Teri va teri ortiqlari mikozi to‘g‘risida umumiy tushuncha.		2			
2.4.7	Dermatomikoz kasalligi etiologiyasi, kasallik turlari, terida bo‘ladigan morfologik toshmalarning turi, mikozi kasalliklarining umumiy belgilari.		2			
2.4.8	Teri va teri ortiqlari mikozi bilan og‘rigan bemorlarni klinik tekshirish.			2		
2.4.9	Tashxis qo‘yishda zamonaviy laboratoriya tekshiruvlari.			2		
2.4.10	Teri va teri ortiqlari mikozi bilan og‘rigan bemorlar terisini parvarishlash.			2		
2.5	Modul: Terining parazitlar va allergik kasalliklari bilan og‘rigan bemorlarda hamshiralik parvarishi.	12	4	8		
2.5.1	Teri parazitlar kasalligi haqida umumiy tushuncha, kelib chiqish sabablari, kasallik turlari.		2			
2.5.2	Teri parazitlar kasalliklarining umumiy belgilari, hamshiralik parvarishi			2		
2.5.3	Lepra, qo‘tir, pedikulyoz, leshmaniyoz, tripanosomoz kasalligi haqida umumiy tushuncha, kelib chiqish sabablari, kasallik turlari, tekshirish, zamonaviy laboratoriya tekshiruvlari, hamshiralik parvarishi			2		
2.5.4	Teri allergik kasalliklari haqida umumiy tushuncha, kasallikni etiologiyasi kasallik turlari, terida bo‘ladigan toshmalarning turi.		2			
2.5.5	Teri allergik kasalliklarida bemorlarni tekshirish, parvarish qilish.			2		

2.5.6	Teri gigiyenasi. Kasallikni profilaktikasi, asoratlarini oldini olish.			2		
2.6	Modul:Tanosil kasalliklari bilan og‘rigan bemorlarni tekshirish usullari. Kasalliklarning oldini olish chora – tadbirlari.	12	4	8		
2.6.1	Anogenital kasalliklari turlari, etiologiyasi, yuqish yo‘llari, klinik belgilari, kasalligi asoratlari.			2		
2.6.2	Zaxm, so‘zak kasalliklarida hamshira parvarishi.			2		
2.6.3	Xlamidioz, trixomoniaz etiologiyasi, yuqish yo‘llari, klinik belgilari, dispanser nazorati.		2			
2.6.4	Xlamidioz, trixomoniaz zamonaviy davolash usullariga asoslangan holda bemorlarni parvarishlash.			2		
2.6.5	Tug‘ma zaxm va uning oldini olish. Kasallik belgilari, rivojlanishi, tashxisi, laboratoriya tekshiruvlari va davolash usullari.			2		
2.6.6	Jinsiy yo‘l bilan yuqadigan boshqa yuqumli kasalliklar va ularni oldini olish chora-tadbirlari.		2			
2.7	Modul:Yuz terisi parvarishi. Zamonaviy kosmetologik muolajalar.	24	8	16		
2.7.1	O‘zbekistonda va dunyoda dermatokosmetologiyaning rivojlanishi.		2			
2.7.2	Yuz tuzilishini kosmetologik jihatdan anatomiyasi va fiziologiyasi, yoshga bog‘liq xolda teridagi o‘zgarishlar, teridagi kosmetik kamchiliklarni korreksiyasi va diagnostikasi asoslari			2		
2.7.3	Kosmesevtika haqida tushuncha. Kosmesevtik vositalarning xususiyatlari.		2			
2.7.4	Yuz terisining o‘ziga xos xususiyatlari, parvarish usullari, muolajalarini bajarish, gigiyenasi.			2		
2.7.5	Bemorlarda yuz terisi parvarishi va kometologik muolajalarga oid muammolarni aniqlash.			2		
2.7.6	Zamonaviy kosmetologik muolajalar va ularni qo‘llanishi.		2			
2.7.7	Yuz va bo‘yin terisini hususiyatiga ko‘ra parvarishining asosiy qoidalari.		2			

2.7.8	Terini tozalash texnikasi, turlari. Piling, piling turlari			2		
2.7.9	Krioterapiya			2		
2.7.10	Massaj, massaj uslublari va turlari.			2		
2.7.11	Kosmetologiyada fizioterapevtik muolajalarni qo'llash va ularning ahamiyati.			2		
2.7.12	Epilyasiya, epilyasiyaning zamonaviy usullari.			2		
2.8	Modul: Favqulodda vaziyatlar va shoshilinch holatlarda tez tibbiy yordam ko'rsatish.	6	2	4		
2.8.1	Favqulodda vaziyatlar. Tasnifi, uning turlari, kelib chiqish sabablari, Tibbiy saralash bosqichlari.		2			
2.8.2	Ommaviy talofat o'chog'ida jabrlanuvchilarni evakuatsiya qilish va birinchi tez tibbiy yordam ko'rsatish tamoyillari.			2		
2.8.3	Terminal holatlarda birinchi yordam ko'rsatish. Yurak-o'pka reanimatsiyasi va uni bajarish algoritmi .			2		
3.0	Tanlov fanlar moduli	4			4	
	Attestasiya	4				4
	Jami:	144	60	76	4	4

1.1.Modul:O'zbekiston Respublikasining tibbiyot sohasidagi davlat siyosati.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	4 kredit
O'quv moduli mazmuni:	O'zbekiston Respublikasining tibbiyot sohasidagi davlat siyosatining asosiy yunalishlari.Sog'liqni saqlash tizimini rivojlantirishning maqsad va vazifalari. Sog'liqni saqlash tizimida olib borilayotgan keng ko'lamli islohotlar. 2019-2025 yillarda O'zbekiston Respublikasining Sog'likni saqlash tizimini rivojlantirish konsepsiyasining maqsadi va vazifalari. Onalar va bolalarga tibbiy yordam ko'rsatish tizimini takomillashtirish borasida amalga oshirilayotgan islohotlar. Davlat-xususiy sheriklik va tibbiyot turizmini rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan islohotlarning mazmun,mohiyati.Sog'liqni saqlash tizimini tashkil etishning yangi moduli va davlat tibbiy sug'urtasi mexanizmining xuquqiy asoslari.Korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy prinsiplari va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari.

<p>O‘quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • O‘zbekiston Respublikasining tibbiyot soxasidagi davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlarini; • Respublikamizdagi milliy dasturlarning asosiy yo‘nalishlarini; • siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy ayniqsa, tibbiyotga tegishli bo‘lgan Prezident farmonlarini; • 2019-2025 yillarda O‘zbekiston Respublikasining Sog‘liqni saqlash tizimini rivojlantirish konsepsiyasining maqsad va vazifalarini; • davlat-xususiy sherikliklik va tibbiyot turizmini rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan islohotlarni; • Onalik va bolalikni muhofaza qilish bo‘yicha vazifalarini; • Davlat-xususiy sheriklik va tibbiyot turizmini rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan islohotlarni; <p>O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 3 yanvardagi “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonunining mazmun-mohiyatini.</p>
<p>O‘quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tibbiyotga tegishli bo‘lgan Prezident farmonlarini amaliyotga tadbiiq etish bo‘yicha yo‘l xaritalari tuzish; • jamoada vijdonan o‘z vazifalarini bajarish mas’uliyatini his etish mas’uliyatiga ega bo‘lish; • SSVning qarorlari va buyruqlarini joylarda bajarilishini ta’minlash; <p>Milliy qadriyatlarimizni kelajak avlodga yetkazishni ta’minlash. insoniy fazilatlarni shakllantirib borishi va jamoada vijdonan o‘z vazifalarini bajarish mas’uliyatini his etish</p>
<p>Adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. –Toshkent 2016 y. 2.O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoevning “Sud-huquq tizimini yanada isloh qilish, fuqarolarning huquq va erkinliklarini ishonchli himoya qilish kafolatlarini kuchaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni. 3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoevning 2018 yil 7-dekabrda 2019- 2025 yillarda O‘zbekiston Respublikasining Sog‘liqni saqlash tizimini rivojlantirish konsepsiyasi to‘g‘risidagi farmoni. 4.O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyovning 2020-yil 12-noyabrdagi birlamchi tibbiy-sanitariya yordami muassasalari faoliyatiga mutlaqo yangi mexanizmlarni joriy qilish va sog‘liqni saqlash tizimida olib borilayotgan islohotlar samaradorligini yanada oshirish chora –tadbirlari tug‘risidagi farmoni. 5.O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoevning 2020-yil 12-noyabrdagi Sog‘liqni saqlash tizimini tashkil etishning yangi modeli va davlat tibbiy sug‘urtasi mexanizmlarini Sirdaryo viloyatida joriy etish chora- tadbirlari to‘g‘risidagi qarori. 6.O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga karshi kurashish tug‘risida”gi qonuni. 	

2017 yil 3-yanvar

Elektron ta'lim resurslari

-www.minzdrav.uz-

www.gov.uz

www.press-service.uz

www.parlament.gov.uz

- www.uza.uz

- www.cbu.uz-

- www.lex.uz

- www.ziyonet.uz

1.2. Modul: Tibbiyotda raqamli texnologiyalar

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit
O'quv moduli mazmuni:	Tibbiyot sohasida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish. Tibbiyotda qo'llanilayotgan zamonaviy axborot texnologiyasi qurilmalarining dasturiy va texnik ta'minoti to'g'risida nazariy va amaliy bilimlar Tibbiy statistik ma'lumotlarni to'g'ri tahlil qilish va ulardan kasallikning oldini olish yoki davolashda qo'llash. Axborot texnologiyalaridan foydalanish borasida amaliy ko'nikmalarga ega bo'lish, internet tarmog'ida ishlash, axborot qidirish va ulardan foydalanish, tibbiyot axborot tizimlari xususiyatlari, ma'lumotlar bazasini tashkil etish, ekspert tizimlari va axborot xavfsizligi asoslarini bilish.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	<ul style="list-style-type: none">• Kompyuterga axborot kiritish va axborot olish qoidalarini;• kompyuterni tuzilishi to'g'risida qisqacha ma'lumotni, kompyuterning foydali va zararli tomonlarini, kompyuterda ishlash jarayonida sanitariya qoidalariga rioya qilishni;• tibbiyotda zamonaviy axborot kommunikatsion texnologiyalari bilan ishlashni;• sog'lom jamiyat qurishda axborotlashtirishning o'rnini;• sog'liqni saqlash tizimini axborotlashtirishda jahon tajribalarini;• axborotlarga ishlov berish, kiritish va chiqarish qurilmalari va ularning tavsifini;• tibbiyotda aloqa va kommunikatsiya vositalarini;• ma'lumotlarni saqlash, qayta ishlash va uzatish;• xozirgi kunda tibbiyotda informatsion texnologiyalari sohasi rivojlanib kelmoqda-

	tibbiyot xodimlari uchun planshetlardan foydalanib, <i>online</i> - registratsiya qilish va ulardan foydalana olishi.
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • kompyuter texnikasi bilan ishlashda texnika havfsizligini; • dasturlar bilan ishlashni; • ma’lumotlar bazasi yaratish, ular ustida ishlashni va dasturlash asoslarini; • kompyuter grafik usullaridan foydalana olishni; • tibbiy axborotlar almashinuvi va uni izlashda internet tarmog‘ida ishlashni; • elektron pochta dasturi bilan ishlashni; • AKT sog‘liqnisaqlashtizimidaqo‘llashni.

Adabiyotlar:

1. A.A.Abduqodirov, A.G.Xayitov «Axborot texnologiyalari», Toshkent “O‘qituvchi ta’minoti”, Toshkent Mehnat -2000 yil.
2. A.Axmedov, N.Taylaqov “Informatika”, Toshkent, O‘zbekiston -2002y.
3. A.Sattorov “Informatika va axborot texnologiyalari” Toshkent, O‘qituvchi-2003
- 4.T.Xolmatov, N. Taylaqov “Amaliy matematika, dasturlash va kompyuterning dasturiy
5. Sheraliev F.A. “Informatika va axborot texnologiyalari” Termiz-2010.

Elektron ta’lim resurslari

<http://www.edu.uz>

<http://www.pedagog.uz>

www.tma.uz,

www.lex.uz

<https://ru.pinterest.com/vkhamidov/>

1.3.Modul: Sanitariya epidemiologik tartib me’yorlari va infeksiyon nazorat

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit
O‘quv moduli mazmuni:	Davolash profilaktika muassasalarida shifoxona ichi infeksiyasini oldini olish borasida qabul qilingan normativ hujjatlar. Shifoxona ichi infeksiyasini oldini olishda akusherkalarning vazifalari. Tibbiy muolajalar orqali yuqadigan kasalliklarni oldini olish.Yuqumli kasalliklar (o‘ta havfli va karantin infeksiyalar, OITS)ni tarqalishini oldini olish. OIV/OITSga oid normativ hujjatlar. OIV etiologiya va patogenezi, epidemiologiyasi. OIV/OITS infeksiyasi. Kasalliklardan (COVID19) himoyalaniish tamoyillari.Himoya kiyimlari va ulardan foydalanish tartibi.
O‘quv moduli yakunida tinglovchi	<ul style="list-style-type: none"> • sanitariya qoidalari, normalari va gigiena normativlarini (SanQvaN);

bilishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • davolash-profilaktika muassasalariga qo‘yiladigan sanitar talablarni va “infeksion nazorat komissiyasi” ish faoliyatini; • sanitar me‘yor va qoidalar bo‘yicha amaldagi hujjatlarni; • OIV/OITSGa oid normativ hujjatlarni; • OIV etiologiya va patogenezini, epidemiologiyasini; • OIV yuqish yo‘llari, tekshirish usullari, klinikasi va bemorlar parvarishini; • kasalliklardan (COVID -19) himoyalaniş tamoyillarini.
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • shifoxona ichi infeksiyasini oldini olishda SanQvaMlarga rioya qilishni; • muolajalar vaqtida avariya holatlari yuzaga kelishini oldini olishni; • avariya holatlari yuzaga kelganda o‘tkaziladigan chora-tadbirlar yig‘indisini; • o‘ta xavfli va karantin infeksiyalarda epidemiyaga qarshi o‘tkaziladigan chora-tadbirlarni; • himoya kiyimlari va ulardan foydalanish tartibini. • qo‘llarga gigienik ishlov berish usullari, texnikasi va qo‘llarni yuvish tartibini;

Adabiyotlar

1. . SanQvaM № 0342/17 - 10 yanvar 2017 y.
2. “Международные медико-санитарные правила (2005) второе издание ВОЗ
3. “Ebola isitmasi”. H.B.Saparov. B.O‘.Rovshanov. Toshkent -2014 y.
4. “Инфекционные болезни с курсом ВИЧ инфекции и эпидемиологии”
A.K. Belousova. V.N.Dunayseva. Feniks – 2007 y.
5. “ВИЧ – инфекция”. Pod redaksiyey AN RUzDaminova.T.ATashkent-2010 g.
- 6.COVID-19 bo‘yicha milliy qo‘llanma JSST. O‘zbekiston Sog‘liqni saqlash vazirligi. 2020 yil 26 mart.

Elektron ta’lim resurslari

<http://www.edu.uz>

<http://www.pedagog.uz>

[www.tma.uz,](http://www.tma.uz)

www.lex.uz

<https://ru.pinterest.com/vkhamidov/>

1.4.Modul: Sterilizatsiyada zamonaviy usullar va texnika xavfsizligi

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit
O‘quv moduli mazmuni:	Sterilizatsiyani olib borish xonalaridagi aseptika va antiseptika tadbirlari.Sterilizatsiya va avtoklavlash tadbirlariga tinglovchilarni amaliy tomondan o‘qitish va o‘rgatish. Mashg‘ulotlar davomida markazlashtirilgan va

	<p>markazlashtirilmagan sterilizatsiya bo'limlari turlari xaqida tushuncha berish, zamonaviy sterilizatsiya apparatlari bilan tanishtirish, texnika xavfsizligi masalalari bo'yicha ma'lumotlar berib borish.</p> <p>Asosiy diqqat va e'tiborni sterilizatsiya ishlarini to'g'ri olib borish, sterilizatsiyaning sifatli bo'lishini ta'minlovchi tadbirlar va uni tekshirish uchun zarur indikatorlardan to'g'ri foydalanish va ishlatish qoidalariga to'la amal qilish.</p>
<p>O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sterilizatsiya sohasi bo'yicha mavjud bo'lgan fizikaviy, kimyoviy, mexanik, biologik, aralash va yangi zamonaviy usullar to'g'risida to'liq ma'lumotlarga ega bo'lish Sterilizatsiya va uning turlarini. • Gazli sterilizatsiya usullarini • Plazmali va ozonli sterilizatsiya usullarini • Sterilizatorlar va avtoklavlar bilan ishlash davridagi texnika xavfsizligi qoidalari haqida tushunchaga ega bo'lishi
<p>O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tibbiy asboblarni quruq issiqlik shkafida sterillashni, • tibbiy vositalarning sterillanganlik sifatini tekshirish usullarini, • texnika xavfsizligini, • tibbiy vositalarning sterilizatsiya sifatini tekshirish usullarini bajara olishi.
<p>Adabiyotlar:</p> <p>1.Avtoklavlash va sterilizatsiyalashda texnika xavfsizligi buyicha o'rta tibbiyot xodimlari uchun o'quv-dasturi qo'llanma. -2014y</p> <p>2.Avtoklavlash va sterilizatsiyalashdatexnika xavfsizligi buyicha o'rta tibbiyot xodimlari uchun o'quv uslubiy qullanma. Tashkent.2009.y</p> <p>3.O'zbekiston respublikasi sanitariya qoidalari, me'yorlarivagigieniknormativlari. O'zR SanQvaM № 0365 -19</p> <p>4.Tibbiy anjom-asboblarni va buyumlarni sterilizatsiya qilish markazlarini loyihalashtirish, qurish va ekspluatatsiya qilish sanitariya qoidalari va me'yorlari.</p> <p>Elektron ta'lim resurslari</p> <p>http://www.edu.uz</p> <p>http://www.pedagog.uz</p> <p>www.tma.uz,</p> <p>www.lex.uz</p> <p>https://ru.pinterest.com/vkhamidov/</p>	

1.5. Modul: Sog'lom turmush asoslari, to'g'ri ovqatlanish mezonlari va jismoniy faollik

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	10 kredit
O'quv moduli mazmuni:	<p>Sog'lom turmush tarzini tashkil etish asoslari. Sog'lom turmush tarzini shakllantirishda maqsadli guruhlar bilan ishlash. Atrof muhit va ekologik omillarning salomatlikka ta'siri, to'g'ri ovqatlanish prinsiplari, kun tartibini to'g'ri tashkil etish, jismoniy faollik va chiniqishning salomatlikdagi ahamiyati, zararli odatlarning organizmga ta'siri, tibbiy ko'riklarni tashkil etish va aholini jalb etish.</p>
O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Salomatlik tushunchasi, salomatlik darajasi ko'rsatkichlarini; • sog'lom turmush tarzini shakllantirish tamoyillarini; • salomatlikka ta'sir etuvchi omillar: • irsiy, ekologik tibbiy va hayot tarzi va salomatlik mexanizmlarini bilishi, tahlil qila olishni; • atrof muhit va ekologik omillarning salomatlikka ta'sirini; • salomatlikni mustahkamlashga qaratilgan standart va algoritmlarni; • to'g'ri ovqatlanish prinsiplarini; • kun tartibini to'g'ri tashkil etishni; • jismoniy faollik va chiniqishning • salomatlikka ta'sirini; • zararli odatlarning organizmga ta'sirini; • tibbiy ko'riklarni tashkil etish va aholini • jalb etishni; • sog'lom turmush tarzini maqsadli guruhlar o'rtasida shakllantirish va targ'ib etishni;
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Aholining turli guruhlarida (yoshiga, mehnat turiga, jinsiga qarab) psixoemotsional holatni aniqlashni; • sog'lom turmush tarzini qo'llab quvvatlashda maqsadli guruhlarini shakllantirish va ular o'rtasida suhbatlar olib borishni; • individual salomatlik va uni asrash yo'llarini; • jismoniy faollik, to'g'ri ovqatlanish prinsiplari, zararli odatlarning salomatlikka ta'siri mavzularida aholi o'rtasida tadbirlar tashkil etishni; • maqsadli guruhlar o'rtasida targ'ibot ishlarini olib borishni; • inson salomatligini saqlash va tiklashda jismoniy tarbiya mashqlari kompleksini; • jismoniy mashqlarni har xil yoshdagi sog'lom

	<p>odamlarda va bemorlarda qo‘llash uslublarini;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skandinaviya yurish usullarini.
<p>Adabiyotlar:</p> <p>1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 10 noyabrdagi “Aholining sog‘lom ovqatlanishini ta‘minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ 4887-sonli qarori.</p> <p>2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 18 dekabrdagi “Yuqumli bo‘lmagan kasalliklarning profilaktikasini, sog‘lom turmush tarzini qo‘llab – quvvatlash va aholining jismoniy faolligi darajasini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ 4063-sonli qarori.</p> <p>3. Irgashev.Sh.B. Formirovanie zdorovogo obraza jizni i sanitarno prosvetitel'naya rabota. Jurnal "Organizatsiya i upravlenie zdravooxraneniem" № 12.2020 g.</p> <p>4. Irgashev. Sh.B. “OIV/OITS muammolari va profilaktikasi” Tashkent 2008 g.</p> <p>5. Irgashev. Sh.B. Tursunxodjaeva. L.A. Pervichnaya profilaktika narkozavisimosti sredi uchashixsya obrazovatel'nyx shkol, Uchebnoe – metodicheskoe posobie dlya uchiteley, Ministerstvo zdravooxraneniya Respublike Uzbekistan. Tashkent 2011 g.</p> <p>6. Natsionalnaya programma po borbe protiv tabaka v Respublike Uzbekistan na 2008 – 2012 gg. Tashkent 2007 g.</p>	

2.1. Modul: Dermatovenerologiya va kosmetologiya sohasidagi zamonaviy muammolar.

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit
O‘quv moduli mazmuni:	<p>Dermatovenerologiya va kosmetologiya fanining rivojlanishi. O‘zbekiston Respublikasi SSV tomonidan chiqarilgan mutaxassislikka oid amaldagi buyruqlar, qarorlarning mohiyati, ular bilan tanishgan holda, ishni tashkil etib ishlash.</p> <p>Aholi o‘rtasida teri - tanosil kasalliklarining tarqalishi muammolarini o‘rgatish, aniqlash va ularni keng tarqalishini oldini olish va kamaytirishga qaratilgan profilaktik tadbirlarning ahamiyati. Terining anatomiya va fiziologiyasi. Bolalar va keksalar terisining o‘ziga xos xususiyatlari. Teri kasalliklarining umumiy simptomatikasi. Terini ko‘zdan kechirishning ahamiyati. Birlamchi va ikkilamchi morfologik elementlar va ularni o‘rganish. Teri-tanosil kasalliklarida bemor muammolarini aniqlash, hamshira parvarishini amalga oshirish.</p>
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Dermatovenerologiya va kosmetologiya fanining rivojlanishi. • O‘zbekiston Respublikasi SSV tomonidan

	<p>chiqarilgan mutaxassislikka oid amaldagi buyruqlar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aholi o'rtasida teri - tanosil kasalliklarining tarqalishi muammolarini o'rgatish, aniqlash va ularni keng tarqalishini oldini olish va kamaytirishga qaratilgan profilaktik tadbirlarning ahamiyati. • Terining anatomiya va fiziologiyasi. • Bolalar va keksalar terisining o'ziga xos xususiyatlari. • Teri kasalliklarining umumiy simptomatikasi.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Terini ko'zdan kechirish. • Birlamchi va ikkilamchi morfologik elementlar va ularni o'rganish • Teri-tanosil kasalliklarida bemor muammolarini aniqlash, hamshira parvarishini amalga oshirish

2.2 Modul. Teri-tanosil kasalliklari bilan og'rigan bemorlarni zamonaviy tekshirish usullari.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit
O'quv moduli mazmuni:	<p>Teri va teri-tanosil kasalliklari diagnostikasida qo'llaniladigan zamonaviy klinik tekshiruv usullari. Teri va teri-tanosil kasalliklari bilan og'rigan bemorlarni tekshiruv usullarida hamshiralik ishi. Teri kasalliklarida ichki a'zoldagi o'zgarishlarni aniqlash. Limfa tugunlarida bo'ladigan o'zgarishlar va ularni ko'zdan kechirish. Teri kasalliklarida zamonaviy laborator (bakteriologik, serologik va biokimyoviy) va instrumental tekshirish usullari va ularga bemorlarni tayyorlash. Bemorlarga tashxis qo'yishda dermografizmning ahamiyati. Terini parvarish usullari. Terini o'ziga xos xususiyatlari. Bemorlarni muolajaga tayyorlash va teri gigiyenasi. Teri muolajalarini bajarish.</p>
O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Teri kasalliklarida ichki a'zoldagi o'zgarishlarni aniqlash. • Limfa tugunlarida bo'ladigan o'zgarishlar va ularni ko'zdan kechirish. • Terini parvarish usullari. • Terini o'ziga xos xususiyatlari.
O'quv moduli yakunida	<ul style="list-style-type: none"> • Teri va teri-tanosil kasalliklari diagnostikasida qo'llaniladigan zamonaviy klinik tekshiruv usullari

tinglovchi bajara olishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Teri va teri-tanosil kasalliklari diagnostikasida qo‘llaniladigan zamonaviy klinik tekshiruv usullari. • Teri kasalliklarida zamonaviy laborator (bakteriologik, serologik va biokimyoviy) va instrumental tekshirish usullari va ularga bemorlarni tayyorlash. • Bemorlarni muolajaga tayyorlash va teri gigiyenasi. Teri muolajalarini bajarish.
--	--

2.3. Modul. Noma'lum etiologiyali teri kasalliklarini erta aniqlash.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	18 kredit
O'quv moduli mazmuni:	<p>Noma'lum etiologiyali teri kasalligi to'g'risida umumiy tushuncha, etiologiyasi, kasallik turlari. Terida bo'ladigan morfologik toshmalarning turi. Noma'lum etiologiyali teri kasalligi bilan og'rikan bemorlarni klinik tekshirish. Tashxis qo'yishda zamonaviy laboratoriya tekshiruvlarining ahamiyati.</p> <p>Ekzema kasalligi etiologiyasi, klinikasi, toshma xususiyatini baholash, kechishi. Ekzema kasalligi bilan og'rikan bemorlarni fizikal tekshirish, laboratoriya tekshiruvi, maxsus tekshirish usullari. Ekzemani umumiy va mahalliy davolash muolajalari. Ekzema kasalligi bilan og'rikan bemorlarni parvarish qilish. Ekzema kasalligida parhezning ahamiyati. Psoriaz kasalligi etiologiyasi, klinikasi, toshma xususiyatini baholash, kechishi. Psoriaz kasalligi bilan og'rikan bemorlarni fizikal, laboratoriya, maxsus tekshirish usullari. Psoriaz kasalligi bilan og'rikan bemorlarni umumiy va mahalliy davolash. Psoriaz kasalligini davolashda mahalliy muolajalarni ahamiyati. Psoriaz kasalligi bilan og'rikan bemorlarni parvarish qilish va oldini olish. Psoriaz kasalligida parhezning ahamiyati.</p>
O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Noma'lum etiologiyali teri kasalligi to'g'risida umumiy tushuncha, etiologiyasi, kasallik turlari. • Terida bo'ladigan morfologik toshmalarning turi. • Ekzema kasalligida parhezning ahamiyati. • Psoriaz kasalligi etiologiyasi, klinikasi, toshma xususiyatini baholash, kechishi • Psoriaz kasalligi bilan og'rikan bemorlarni umumiy va mahalliy davolash. • Psoriaz kasalligini davolashda mahalliy muolajalarni ahamiyati.

<p>O‘quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Noma’lum etiologiyali teri kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni klinik tekshirish. • Ekzema kasalligi etiologiyasi, klinikasi, toshma xususiyatini baholash, kechishi. • Ekzema kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni fizikal tekshirish, laboratoriya tekshiruvi, maxsus tekshirish usullari. • Ekzema kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni parvarish qilish. • Psoriaz kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni fizikal, laboratoriya, maxsus tekshirish. • Psoriaz kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni parvarish qilish.
---	---

2.4. Modul. Terining yiringli kasalliklari va mikroorganizmlar bilan og‘rigan bemorlarda hamshiralik parvarishi.

<p>O‘quv moduliga ajratilgan kredit:</p>	<p style="text-align: center;">20 kredit</p>
<p>O‘quv moduli mazmuni:</p>	<p>Terini yiringli kasalliklari to‘g‘risida umumiy tushuncha. Kasallikning kelib chikish sabablari, bemorlarni klinik tekshirish. Tashxis qo‘yishda zamonaviy laboratoriya tekshiruvlarining ahamiyati. Bemorlarni umumiy va mahalliy davolash usullari, bemorlar terisini parvarishlash. Teri gigiyenasi. Kasallikni asoratlarni oldini olishda hamshiraning o‘rni. Bemorlarga kasalliklarni asoratlarni oldini olish bo‘yicha tavsiyalar berish. Terini yiringli kasalliklarida parhezning ahamiyati.</p> <p>Piodermit kasalligi etiologiyasi, klinikasi, toshma xususiyatini baholash, kechishi, davolash va hamshira parvarishi. Piodermit kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni fizikal tekshirishni, laboratoriya tekshiruvi, maxsus tekshirish usullari. Belgilari va davolash usullari. Bemorlar bilan muloqat qoidalari, hamshira tashxisi, hamshira parvarish rejasini tuzish va amalga oshirish. Yangi tug‘ilgan chaqaloqlarda stafilakokkli piodermitlar, davosi va profilaktikasi. Piodermit kasalligi bilan og‘rigan bemorlarni umumiy va mahalliy davolash, parvarish qilish.</p> <p>Teri va teri ortiqlari mikrozi to‘g‘risida umumiy tushuncha. Dermatomikoz kasalligi etiologiyasi, kasallik turlari, terida bo‘ladigan morfologik toshmalarning turi, mikrozi kasalliklarining umumiy belgilari. Teri va teri ortiqlari mikrozi bilan og‘rigan bemorlarni klinik tekshirish. Tashxis</p>

	<p>qo'yishda zamonaviy laboratoriya tekshiruvlarining ahamiyati. Dermatomikoz kasalligi bilan og'riqan bemorlarni fizikal tekshirish, laboratoriya tekshiruvi, maxsus tekshirish usullari. Bemorlarni umumiy va mahalliy davolash usullari. Teri va teri ortiqlari mikozi bilan og'riqan bemorlar terisini parvarishlash. Kasallikni profilaktikasi, asoratlarini oldini olish. Teri gigiyenasi.</p>
<p>O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Terini yiringli kasalliklari to'g'risida umumiy tushuncha. • Tashxis qo'yishda zamonaviy laboratoriya tekshiruvlarining ahamiyati. • Teri gigiyenasi. • Kasallikni asoratlarini oldini olishda hamshiraning o'rni. • Piodermit kasalligi etiologiyasi, klinikasi, toshma hususiyatini baholash, kechishi, davolash va hamshira parvarishi. Piodermit kasalligi bilan og'riqan bemorlarni fizikal tekshirishni, laboratoriya tekshiruvi, maxsus tekshirish usullari. • Yangi tug'ilgan chaqaloqlarda stafilakokkli piodermitlar, davosi va profilaktikasi. Piodermit kasalligi bilan og'riqan bemorlarni umumiy va mahalliy davolash,parvarish qilish. • Teri va teri ortiqlari mikozi to'g'risida umumiy tushuncha. • Tashxis qo'yishda zamonaviy laboratoriya tekshiruvlarining ahamiyati. • Bemorlarni umumiy va mahalliy davolash usullari.
<p>O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kasallikning kelib chikish sabablari, bemorlarni klinik tekshirish. • Bemorlarni umumiy va mahalliy davolash usullari, bemorlar terisini parvarishlash. • Piodermit kasalligi bilan og'riqan bemorlarni fizikal tekshirishni, laboratoriya tekshiruvi, maxsus tekshirish usullari. • Piodermit kasalligi bilan og'riqan bemorlarni umumiy va mahalliy davolash,parvarish qilish. • Dermatomikoz kasalligi bilan og'riqan bemorlarni fizikal tekshirish, laboratoriya tekshiruvi, maxsus

	<p>tekshirish usullari.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teri va teri ortiqlari mikozi bilan og‘rigan bemorlar terisini parvarishlash
--	--

2.5. Modul. Terining parazitlar va allergik kasalliklari bilan og‘rigan bemorlarda hamshiralik parvarishi.

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	12 kredit
O‘quv moduli mazmuni:	<p>Teri parazitlar kasalligi haqida umumiy tushuncha, kelib chiqish sabablari, kasallik turlari. Teri parazitlar kasalliklarining umumiy belgilari, hamshiralik parvarishi maqsadlari va vazifalari. Teri parazitlar kasalligi: Lepra, qo‘tir, pedikulyoz, leshmaniyoz, tripanosomoz kasalligi haqida umumiy tushuncha, kelib chiqish sabablari, kasallik turlari, tekshirish, zamonaviy laboratoriya tekshiruvlari, hamshiralik parvarishida o‘ziga xos xususiyatlari, parvarish maqsadlari va vazifalari. Umumiy va mahalliy davolash usullari. Teri gigiyenasi. Kasallikni profilaktikasi, asoratlarni oldini olish. Teri allergik kasalliklari haqida umumiy tushuncha, kasallikni etiologiyasi kasallik turlari, terida bo‘ladigan toshmalarning turi. Teri allergik kasalliklarining umumiy belgilari. Bemorlarni davolash usullari. Teri gigiyenasi. Kasallikni profilaktikasi, asoratlarini oldini olish.</p>
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Teri parazitlar kasalligi haqida umumiy tushuncha, kelib chiqish sabablari, kasallik turlari. Teri parazitlar kasalliklarining umumiy belgilari, hamshiralik parvarishi maqsadlari va vazifalari. • Teri parazitlar kasalligi: Lepra, qo‘tir, pedikulyoz, leshmaniyoz, tripanosomoz kasalligi haqida umumiy tushuncha, kelib chiqish sabablari, kasallik turlari, tekshirish, zamonaviy laboratoriya tekshiruvlari, hamshiralik parvarishida o‘ziga xos xususiyatlari, parvarish maqsadlari va vazifalari. • Umumiy va mahalliy davolash usullari. • Kasallikni profilaktikasi, asoratlarni oldini olish. • Teri allergik kasalliklari haqida umumiy tushuncha, kasallikni etiologiyasi kasallik turlari, terida bo‘ladigan toshmalarning turi.
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Teri parazitlar kasalligida hamshiralik parvarishini amalga oshirish. • Teri allergik kasalliklarida bemorlarni parvarish qilish.

	<ul style="list-style-type: none"> • Terini parvarish qilish.
--	--

2.6. Modul. Tanosil kasalliklari bilan og‘rigan bemorlarni tekshirish usullari. Kasalliklarning oldini olish chora – tadbirlari.

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	12 kredit
O‘quv moduli mazmuni:	Anogenital kasalliklari turlari, etiologiyasi, yuqish yo‘llari, klinik belgilari, kasalligi asoratlari. Bemor muammolarini aniqlash hamshiralik parvarishi maqsadlari va hamshiraning tutgan o‘rni. Zaxm, so‘zak kasalliklarida hamshira parvarishi. Kasallik profilaktikasi, hamshira parvarishi. Xlamidioz, trixomoniaz etiologiyasi, yuqish yo‘llari, klinik belgilari, zamonaviy davolash usullariga asoslangan holda bemorlarni parvarishlash, dispanser nazorati. Tug‘ma zaxm va uning oldini olish. Kasallik belgilari, rivojlanishi, tashxisi, laboratoriya tekshiruvlari va davolash usullari. Jinsiy yo‘l bilan yuqadigan boshqa yuqumli kasalliklar va ularni oldini olish chora-tadbirlari.
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Anogenital kasalliklari turlari, etiologiyasi, yuqish yo‘llari, klinik belgilari, kasalligi asoratlari. Bemor muammolarini aniqlash hamshiralik parvarishi maqsadlari va hamshiraning tutgan o‘rni. • Xlamidioz, trixomoniaz etiologiyasi, yuqish yo‘llari, klinik belgilari, zamonaviy davolash usullariga asoslangan holda bemorlarni parvarishlash, dispanser nazorati. • Tug‘ma zaxm va uning oldini olish. Kasallik belgilari, rivojlanishi, tashxisi, laboratoriya tekshiruvlari va davolash usullari. • Jinsiy yo‘l bilan yuqadigan boshqa yuqumli kasalliklar va ularni oldini olish chora-tadbirlari.
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Anogenital kasalliklarida hamshiralik parvarishi. • Zaxm, so‘zak kasalliklarida hamshira parvarishi. • Xlamidioz, trixomoniazda bemorlar parvarishi.

2.7. Modul. Yuz terisi parvarishi. Zamonaviy kosmetologik muolajalar.

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	24 kredit
O‘quv moduli mazmuni:	O‘zbekistonda va dunyoda dermatokosmetologiyaning rivojlanishi. Yuz tuzilishini kosmetologik jihatdan anatomiyasi va fiziologiyasi, yoshga bog‘liq xolda teridagi

	<p>o'zgarishlar, teridagi kosmetik kamchiliklarni korreksiyasi va diagnostikasi asoslari. Kosmesevtika haqida tushuncha. Kosmesevtik vositalarning xususiyatlari. Yuz terisining o'ziga xos xususiyatlari, parvarish usullari, muolajalarini bajarish, gigiyenasi. Bemorlarda yuz terisi parvarishi va kometologik muolajalarga oid muammolarni aniqlash. Yuz teri parvarishi va kosmetologik muolajalarning salbiy va ijobiy tomonlari. Zamonaviy kosmetologik muolajalar va ularni qo'llanishi. Profilaktik kosmetologiY. Yuz va bo'yin terisini hususiyatiga ko'ra parvarishining asosiy qoidalari. Terini tozalash texnikasi, turlari. Piling, pilig turlari. KrioterapiY. Massaj, massaj uslublari va turlari. Kosmetologiyada fizioterapevtik muolajalarni qo'llash va ularning ahamiyati. Epilyasiya, epilyasiyaning zamonaviy usullari. Teri parvarishi uchun kosmetik vositalarning turlari va ularning tarkibi.</p>
<p>O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • O'zbekistonda va dunyoda dermatokosmetologiyaning rivojlanishi. • Yuz tuzilishini kosmetologik jihatdan anatomiyasi va fiziologiyasi, yoshga bog'liq xolda teridagi o'zgarishlar, teridagi kosmetik kamchiliklarni korreksiyasi va diagnostikasi asoslari. • Kosmesevtika haqida tushuncha. • Kosmesevtik vositalarning xususiyatlari. • Yuz terisining o'ziga xos xususiyatlari, parvarish usullari, muolajalarini bajarish, gigiyenasi. • Bemorlarda yuz terisi parvarishi va kometologik muolajalarga oid muammolarni aniqlash. • Yuz va bo'yin terisini hususiyatiga ko'ra parvarishining asosiy qoidalari. • Epilyasiya, epilyasiyaning zamonaviy usullari.
<p>O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zamonaviy kosmetologik muolajalar va ularni qo'llanishi. • Terini tozalash texnikasi, turlari. Piling, pilig turlari. KrioterapiY. Massaj, massaj uslublari va turlari. • Teri parvarishi uchun kosmetik vositalarning turlari va ularning tarkibi.

2.8. Modul. Favqulodda vaziyatlar va shoshilinch holatlarda tez tibbiy yordam ko'rsatish.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit
O'quv moduli mazmuni:	Favqulodda vaziyatlar, halokatlar haqida asosiy tushunchalar. Favqulodda vaziyatlar tasnifi, uning turlari, kelib chiqish sabablari, manbalari. Tibbiy evakuatsiya bosqichlari. Favqulotda vaziyatlarda o'rta tibbiyot xodimining vazifalari. Jabrlanuvchilarni saralash tartibi. Tibbiy saralash (trijaj usuli) va evakuatsiya qilish. Jabrlanuvchini ahvolini baholash, asosiy hayotiy ko'rsatkichlarni aniqlash. Bemor uchun zarur vaziyatni yaratish. Ommaviy talofat o'chog'ida birinchi yordam ko'rsatish. O'tkir yurak qon – tomir yetishmovchiligida yurak- o'pka reanimatsiyasini “SAV” ketma-ketligida o'tkazish algoritmi. aniqlash va monitoringini olib borish.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Favqulodda vaziyatlar va halokatlarning asosiy turlarini; • favqulodda vaziyatlar tasnifi, kelib chiqish sabablari, manbalarini; • tibbiy evakuatsiya bosqichlarini; • jarohatlanganlarni tibbiy saralash tartibini; • favqulotda vaziyatlarda o'rta tibbiyot xodimining vazifalarini; • evakuatsiya bosqichlarida tibbiy yordam turlarini; • ommaviy talofat o'chog'ida birinchi yordam ko'rsatishni; • o'tkir yurak qon – tomir yetishmovchiligida yurak- o'pka reanimatsiyasini.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	<ul style="list-style-type: none"> • Favqulodda vaziyatlarda shikastlanish turiga qarab jabrlanganlarni tibbiy saralashni; • texnogen, tabiiy, ekologik tisdagi favqulotda vaziyatlarda birinchi yordam ko'rsatishni; • jabrlanganlarni evakuatsiya qilishni; • transport avariyaalarida yordam ko'rsatishni; • jarohatlarda, suyak sinishida va Krash sindromida birinchi yordam ko'rsatishni; • o'tkir qon ketishlarda birinchi tibbiy yordam ko'rsatishni; • elektr toki bilan shikastlanishda birinchi yordam ko'rsatishni; • o'tkir zaharlanishlarda birinchi yordam ko'rsatishni; • sovuq urishi va issiqlik urishida birinchi yordam ko'rsatishni;

	<ul style="list-style-type: none"> • cho‘kishda birinchi yordam ko‘rsatishni; • bo‘g‘ilishda birinchi yordam ko‘rsatishni; • hasharotlar chaqishi va hayvonlar tishlaganda tez tibbiy yordam ko‘rsatishni; • o‘tkir yurak qon – tomir yetishmovchiligida yurak-o‘pka reanimatsiyasini asosiy tadbirlarning “SAV” ketma-ketligini bajarishni.
Adabiyotlar:	<p>T.Yu. Umarova va boshq.” Xamshiralikishi” Toshkent-2005</p> <p>V.Ye.Avakov O.V.</p> <p>Churilova A.M. Sharipov “Rukovodstvo po okazaniyu pervoy neotlojnoj dovrachebnoy pomoshchi.” 2010g.</p> <p>Yu. Allayorov Yu. Tojiboev “Favkulodda vaziyatlarda tez tibbiy yordam asoslari.”</p>

4. DASTURNI AMALGA OSHIRISHNING TASHKILY-PEDAGOGIK TA’MINOTI

4.1. O‘quv bazalari:

Respublika o‘rta tibbiyot va farmatsevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon filiali, davolash profilaktika muassasalari qoshidagi o‘quv bazalari.

Amaliyot bazasi: davolash profilaktika muassasalari qoshidagi o‘quv bazalari.

4.2. Mashg‘ulotlarni o‘tkazish uchun zarur jihozlar ro‘yxati:

Modul bo‘yicha dars olib borish uchun nazariy, amaliy va seminar darslar o‘tiladigan o‘quv auditoriyalari. Multimediali jamlanma: slaydlar to‘plami bo‘lgan rrt ko‘rinishli ma’ruzalar, SD diskda ko‘rgazma materiallar, ekran, videofilmlar. Klinik amaliy ko‘nikmalarni mustahkamlash trening o‘kuv xonasi, mulyaj, fantom v.b jihozlar. nazorat savollarining elektron ko‘rinishi, vaziyatli masalalar, va test savollari. Mavzular bo‘yicha turli jadvallar, tasviriy ko‘rgazma va qo‘llanmalar.

4.3. Adabiyotlar ro‘yxati.

4.3.1. Qonunchilik va meyoriy-huquqiy xujjatlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 6 maydagi “Tibbiyot va farmasevtika ta’limi va ilm-fani tizimini rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ- 4310-son qarori.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 7 apreldagi “Tibbiy-sanitariya sohasida kadrlarni tayyorlash va yanada uzluksiz kasbiy rivojlantirishning mutlaqo yangi tizimini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ 4666-sonli qarori.

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 18.12.2018 yil PQ 4063-sonli “ Yuqumli bo‘lmagan kasalliklarning profilaktikasini, sog‘lom turmush tarzini qo‘llab –quvvatlash va aholining jismoniy faolligi darajasini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” gi Qarori

4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 11 noyabr PF 4887-sonli “Aholining sog‘lom ovqatlanishi va jismoniy faolligini ta’minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risidagi” farmoni

5. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligining 2020 yil

15 iyundagi 160-sonli “Tibbiy-sanitariya va farmasevtika kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini tashkil etish buyicha meyoriy xujjatlarni yanada takomillashtirish to‘g‘risidagi” buyrug‘i.

6.O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligining meyoriy hujjatlari.

4.3.2. Tavsiya etilgan adabiyotlar:

1. Eshboyev E. X. Dermatovenerologiya. Toshkent, Ijod-Press, 2019.
2. Yunusjonova. Z.S. Mirzayeva S.A.”Psixologik parvarish”Toshkent. 2014 y
3. Belousova. A. K. «Teri–tanosil kasalliklari. Atlas» Toshkent 2014y.
4. E.X.Eshboyev Teri va tanosil kasalliklarini aniqlashning laboratoriya diagnostikasi» Toshkent, 2014 y.
5. Shukurov. H.I, Qanoatov. S.Q. “Jamoada hamshiralik ishi” Toshkent. 2013 y.
6. Zokirova. K.O‘.To‘xtamatova. D.O‘. Mirzayeva.S.A ”Hamshiralik ishi asoslari” 2013 y.
7. Vaisov A.Sh. Teri – tanosil kasalliklari. Toshkent, 2009.
8. Teri-tanosil kasalliklari — Vaisov A.Sh., Toshkent, 2004.
9. A.A.Abduqodirov, A.G.Xayitov «Axborot texnologiyalari», Toshkent “O‘qituvchi ta’minoti”, Toshkent Mehnat -2022 yil.
- 10.A.Axmedov, N.Taylaqov Informatika”, Toshkent, O‘zbekiston -2022y.
- 11.Sattorov “Informatika va axborot texnologiyalari” Toshkent, O‘qituvchi-2023y
- 12."e-Salomatlik Tizimi: Qo‘llanma va Statistika 2024 O‘zbekiston Sog‘liqni Saqlash Vazirligi (2024).
13. Ye.Avakov, O.V. Churilova, A.M. Sharipov “Rukovodstvo po okazaniyu pervoy neotlojnoy dovrachebnoy pomoshi” 2010g.
14. Y.Allayorov Y.Tojiboyev “Favqulotda vaziyatlarda tez tibbiy yordam asoslari” 2007 y.Toshkent.

4.3.3. Elektron ta’lim resurslari

www.edu.uz

www.minzdrav.uz

<http://www.medpoisk.ru/>

<http://www.rusmedserv.com/>

www.medi.ru

www.medlinks.ru

www.medscape.com

www.medland.ru

www.med-lib.ru

www.ksmed.ru/pat/gynecology

www.medsan.ru

5. YAKUNIY ATTESTASIY.

5.1. Yakuniy attestasiyaga qo‘yiladigan talablar, o‘tkazish shakli va baholash mezonlari.

Yakuniy attestasiya O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash Vazirligining 2020yil 15 iyundagi 160-sonli buyrug‘i 3-ilovasidagi «Tibbiy-sanitariya va farmasevtika kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish ta’lim muassasalarida tinglovchilarning kasbiy bilim va ko‘nikmalarini baholash to‘g‘risidagi Nizom» ga asosan o‘tkaziladi.

**RESPUBLIKA O'RTA TIBBIYOT VA FARMATSEVTIKA XODIMLARINI
MALAKASINI OSHIRISH VA ULARNI IXTISOSLASHTIRISH MARKAZI ANDIJON
FILIALI "DERMATOVENEROLOGIYA VA KOSMETOLOGIYADA XAMSHIRALIK
ISHI" YO'NALISHIDAGI ISHCHI O'QUV DASTURIGA**

TAQRIZ

“Dermatovenerologiya va kosmetologiyada hamshiralik ishi” ishchi o‘quv dasturining maqsadi: “Dermatovenerologiya va kosmetologiyada xamshiralik ishi” yo‘nalishda axolini salomatligini yaxshilash va mustaxkamlash, tibbiyot sifatini oshirishda davolash-profilaktik chora tadbirlarni amalga oshirish, shifoxona, teri - tanosil kasalliklari dispanseri, kosmetologik markazlari va poliklinika sharoitida teri - tanosil kasalliklar bilan xastallangan bemorlarni davolashda, asoratlarini oldini olishga o‘rgatish.

Shuning bilan birga o‘rta tibbiyot hodimlari O‘zbekiston Respublikasi SSV tomonidan chiqarilgan mutaxassislikka oid buyruqlarni va ular asosida ishlashni bilishlari zarur.

O‘rta tibbiyot xodimlariga sohadagi zamonaviy, ilmiy va amaliy yutuqlarga tayangan holda kasbga yo‘naltirilgan mutaxassislik fanlar bo‘yicha ta‘lim olayotganlarning xar tomonlama kasbiy, ma‘naviy va siyosiy dunyoqarashlarini kengaytirishga qaratilgan yangiliklar, shuningdek, sog‘liqni saqlash tizimidagi islohatlar, tibbiyot sohasining ilm – fani va amaliyotining rivojlanishi tendensiyalari va yutuqlari, yangi texnika va texnologiyalari to‘g‘risida ma‘lumotlar kiritilib, tibbiy talimda uzluksizligi va uzviyligini, fanlar va bo‘limlarni ketma-ketligini ta‘minlangan holda tinglovchilarni mustaqil ishlashga va fikrlashga qaratilgan o‘quv materiallarini qamrab olgan. Shifoxona, teri - tanosil kasalliklari dispanseri va poliklinika sharoitida shu kasalliklar bilan xastallangan bemorlarni davolashda, asoratlarini oldini olishda dermatovenerologiya va kosmetologiya shifoxona muassasalari davolash bo‘limlarida faoliyat olib borishni istagan hamshiralar o‘qitiladi.

Ushbu dastur asosida o‘qitilgan hamshiralar zamon talablari, tibbiyot fani yutuklari asosida bilim olishlariga ishonchim komil.

**RID va KIATMAF vrach
dermatovenerolog:**

Islamova Z.Sh

**RESPUBLIKA O'RTA TIBBIYOT VA FARMATSEVTIKA XODIMLARINI
MALAKASINI OSHIRISH VA ULARNI IXTISOSLASHTIRISH MARKAZI ANDIJON
FILIALI "DERMATOVENEROLOGIYA VA KOSMETOLOGIYADA XAMSHIRALIK
ISHI" YO'NALISHIDAGI ISHCHI O'QUV DASTURIGA**

TAQRIZ

Ushbu ishchi o'quv dasturi Mamlakatimizda axoliga tibbiy xizmat ko'rsatish darajasini oshirish, sog'liqni saqlash tizimini islox qilish jarayonida terminal xolatdagi bemorlarga samarali parvarishni tashkil qilish, ularni xayotga qaytarish va sogligini kayta tiklashga aloxida e'tibor qaratilmoqda, shunga asoslanib yaratildi.

"Dermatovenerologiya va kosmetologiyada hamshiralik ishi" yo'nalishidagi malaka oshirish sikli bo'yicha kasbiy o'quv modul ishchi o'quv reja asosida tayyorlangan. Shuning bilan xamshiralarga bulimdagi bemorlarga samarali parvarishni amalga oshirish, aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilish, infuzion terapiya utkazish usullari, bemorlarni xayotiy ko'rsatkichlarini aniklash, ulardagi xavfli belgilarni aniqlash, bulimlaridagi apparaturalar bilan ishlash bo'yicha mavzular keng yoritilib berilgan.

O'qish natijasida teri tanosil kasalliklar bo'limi hamshirasining mavjud kompetensiyalarni takomillashtirish va kasbiy faoliyat uchun zarur yangi bilim va ko'nikmalarni shakllantirish va kasbiy darajasini oshirish. O'rta tibbiyot xodimlarni har tomonlama yetuk, mutaxassisliklari bo'yicha yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlariga erishish, shu bilan bir qatorda ularga hamshiralik ishi mohiyati, uning sog'liqni saqlash tizimidagi o'ziga xosligi, normativ-huquqiy hujjatlar bilan ishlash, yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlariga erishish, malakali tibbiy yordam ko'rsatish samaradorligini ko'tarish, aholiga sifatli va malakali tibbiy xizmat ko'rsatishni chuqurlashtirish va yangi zamonaviy davolash metodlarini qo'llash. Shu bilan bir qatorda ularga ishining mohiyati, normativ-xuquqiy hujjatlar bilan ishlash, aholiga sifatli yordamni ko'rsatish bo'yicha bilim va ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

**ADTI Dermatovenerologiya
kafedrasi, PhD dotsent:**

A.A. Qo'chqarov